מסורת הש"ם

מ״ח סי׳ שסג סעיף [כא]

בג ג ד מיי שם הלכה סמג עשין דרבנן א טוש"ע א"ח סי' שסה :סעיף ד

רבינו חננאל

משוכה או תלויה פחות מג׳ אין צריך קורה אחרת. ג׳ צריך קורה אחרת. רשב״ג אומר אם יש ביניהן ארבעה צריך קורה אחרת. ואמרינן משוכה חוץ משוכה חוץ למבוי ונתונה ע"ג יתידות כי האי גוונא. וקתני דאם הקורה נתונה בפחות משלשה אין צריך קורה אחרת. ומותר לטלטל(ו) במבוי. ומשני רבא לא אידי ואידי בין משוכה בין תלויה מבפנים של מבוי אחת, כגון שנתן קורה ע"ג המבוי ויוצאה מכותל זה ואינה נוגעת בכותל שכנגדה במבוי, פחות מג׳ טפחים כלבוד דמי וכאילו ע"ג שני הכתלים היא נתונה ואין צריך קורה אחרת וכו׳. תלויה, כגון מבוי ואינה נתונה בכותל זה ולא בכותל זה. אם היא בפחות טפחים מיכן ומיכן אין צריך קורה אחרת, וקמ"ל ראמרינן לבוד מב' רוחות. רב אשי אמר משוכה והיא תלויה היכי דמי כגון כגון עקמומית של אגמון. שאין בגובהן שלשה ולא בעקמימותו שלשה, ותלה . הקורה בחבל ביניהן והיא תלויה ומשוכה. ומדיה ומשוכה, כלוכה רחוקה מב׳ כותלי המבוי. וקמ״ל דאמרינן גוד אסיק מחיצתה מן הקורה ולמעלה, ותוב אמרינן חבוט רמי ביתדות כדי להראות כאילו נתפשטה עקמומית להשותן לקורה כדי שתהיה הקורה על שני הכתלים. ['] . כרבא דהא רב אשי דהוא בתרא מתרץ למתניתא דא כוותיה. כיון דאמר רבא בין הקורה ובין הלחיים מותר להשתמש, א"ל רב (אשי דהוא)^{ל)} הונא בריה דרב יהושע ואת לא תסברא דבין לחיים אסור, והא אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן מבוי שרצפו בלחיים פחות פחות מד', פי' כותל של מבוי בכל משך פחות מד' טפחים מרחיב בעובי כשיעור טפח ונראה לחי, יוחנז בכה"ג שחולקין (דהא) [בהא] דתניא היה קורה משוכה קורה אחרת כו', עד כ"ע ביז לחיים אסור. ושני רבה) [רבא] במבוי שפתוח לכרמלית משום דמצא מיז את מינו וניעור.

שארן בגובהן שלשה. ואם תאמר והא אמר בסוף ל פרק הישן (סוכה ד׳ כב.) דכי יש ברחבו טפח חמר חבוט ורמי חפילו ביתר מג' וקורה דרחבה טפח נימא נמי חבוט ורמי אפילו גבוה מג' ובלאו הכי קשה אמאי לא שריא אפילו ביתר מג' כיון דקורה תוך עשרים

וו"ל דהכא בעינן קורה על גבי מבוי וביתר מג' לא הוי היכר תדע דהא משוכה מבחוץ אפילו בפחות מג' לא אמריגן לבוד: **תוך** הפתח צריך לחי אחר להתירו. לאו משום דנחשב כמבוי בפני עלמו דאין מבוי ניתר בלחי וקורה אלא אם כן ארכו יתר על רחבו

ובתים וחלירות פתוחין לתוכו: ורבא התם הוא דפתוח לכרמלית. ואם תאמר בפרק קמא דשבת (ד׳ ו.) גבי אחרים אומרים אסקופה משמשת שתי רשויות פתח פתוח כלפנים פתח נעול כלחוץ ופריך 0 מהא דאמר רב נריך לחי אחר להתירו ומשני הכא באסקופת מבוי עסקינן ואמאי לא משני התם דפתוחה לכרמלית וההוא דאחרים בפתוח לרה"ר וי"ל דאי בפתוח לרה"ר כיון דאין בו ארבע מ על ארבע מ הוי מהום פטור ואפילו פתח נעול נמי כלפנים ותדע דלאביי נמי לוקמא בגובה שלשה דהוי מקום פטור כדאמרינן לעיל אלא משום דאם כן אפילו נעול נמי: לרשב"ג דאמר לבוד משתמש עד חודו הפנימי. זו אינו מדברי רבי יוחנן דהא רב אשי מפרשה בע"ח ואם תאמר אם כן מאי פריך לרבא הוא יפרש דפליגי שרלפו בלחיים רחבים ארבע מי דרבא מודה לעיל ברחבים ארבע מי דאסור ואפילו באין רחבים ד' פליגי ומשכחת פלוגתא דרשב"ג אומר לבוד והרי בין כולם יש ד' ואסור להשתמש כנגדו ולרבנן דאמרי לא אמרינן לבוד משתמש עד חודו החילון של לחי החילון וי"ל 0 כיון דכשאין כ"א ב׳ לחיים ובכל ה' משהו ושניהם רלופים בפחות מד' לא משכחת פלוגתייהו דרשב"ג ורבנן ולא משכחת פלוגתייהו אלא כשיש ד' הוה ליה לרבי יוחנן לפרושי במילתיה בהדיא מבוי שרלפו בלחיים בפחות מד' ס' במשך ד' אע"ג דרב אשי מוקי לה במשך ד' אמות כיון שאמר ר' יוחנן מבוי שרלפו הוי כאילו פירש

בהדיא ד' אמות דמשך מבוי ד' אמות:

ולרשב"ג

משוכה. משמע רחוקה היא מן הכתלים: או תלויה. שאין ראשיה מונחים על גבי הכתלים אלא תלויה באויר שקצרה משתי רוחותיה וכגון שנעץ קנה כל שהוא באמלע פתח המבוי ונתן על גבו את הקורה כזה: רבן שמעון סבירא ליה בכל דוכתא פחות מד' כלבוד דמי:

משוכה מבחוץ. שנמשכה לתוך רשות הרצים כגון האי בעיין דלעיל [ח:] דשתי יתידות: תלויה מבפנים. שהלרה משתי רוחות ואינה מגעת לכתלים אלא

נתלית באויר ואמרינן לבוד להאריך ראשיה: אידי ואידי מבפנים. ותרוייהו בקורה קלרה עסקינן: משוכה מרוח אחת. ראשה אחד על הכותל וראשה השני אינו מגיע לכותל שכנגדו: רב אשי אמר. משום ב' רוחות לא איצטריכא ליה דכיון דתנא משוכה מרוח אחת הוא הדין משתי רוחות אלא חדא קתני משוכה והיא תלויה שקלרה היא מהגיע לכתלים ועוד שתלויה היא למעלה מגובה

כותלי המבוי: והיכי דמי כגון שנען שתי יתידות עקומות על גבי ב׳ כותלי מבוי. ועקמימותיהן נוטות זו כלפי זו להיותן סניף להאריך הקורה

משני לידיה כשתנתן עליהם והם עלמם אינם ראויות להכשר קורה שאין בהן רוחב טפח כשיעור הכשר קורה דמתניתין: וחין בעקמומיתן שלשה. ואיכא למימר לבוד מראשי הקורה ולכתלים ואין בגובהן של יתידות ממעל לכתלים שלשה טפחים דאי הוה בגובהן שלשה טפחים הוה מיפסלא דקורה על גבי כחלים בעינו אבל השתא בפחות משלשה אמרינן חבוט השפל כאילו מונחת על הכותל: לבוד. לשון סניף להאריך ובלע"ז אפש"ט: נידון ככרמלים. ואסור לטלטל שם: מססברא מילתיה דרבי יוחגן. דאמר פוק תני לברא אלא מותר הוא אתחת קורה קאמר ליה דקסבר חודו החיצון יורד וסותם: אבל בין לחיים. במבוי שאין שם קורה מודה דאסור: מקום שחין בו ד' על ד'. עומד בין רשות הרבים לרשות היחיד הואיל וליכא מקום חשוב לאו רשות באנפי נפשיה הוא ובטיל להכא ולהכא והיינו מקום פטור: לכתף עליו. משאות: ובלבד שלא יחליפו. דלא לימרו דקא מעייל מרשות הרבים לרשות היחיד ואתי למישרי הולאה בשבת. ובין לחיים נמי

משוכה או תלויה 🕫 א פחות מג' אין צריך להביא קורה אחרת ג' צריך להביא קורה אחרת ^{ס'}רשב"ג אומר פחות מד' אין צריך להביא קורה אחרת ד' צריך להביא קורה אחרת מאי לאו משוכה מבחוץ ותלויה מבפנים לא אידי ואידי מבפנים משוכה מרוח אחת ותלויה משתי רוחות י מהו דתימא מרוח אחת אמרינן לבוד משתי רוחות לא אמרינן לבוד קמ"ל רב אשי אמר משוכה והיא תלויה והיכי דמי - כגון שנעץ שתי יתידות עקומות על שני כותלי מבוי שאין בגובהן ג' ואין בעקמומיתן ג' מהו דתימא או י לבוד אמרינן או חבום אמרינן לבוד וחבום לא אמרינן קמ"ל תני ר' זכאי קמיה דר' יוחנן בין לחיים ותחת הקורה נידון ככרמלית אמר ליה • פוק תני לברא אמר אביי מסתברא מילתיה דר' יוחנן תחת הקורה אבל בין לחיין אסור ורבא אמר גבין לחיים נמי מותר אמר רבא מנא אמינא לה יי דכי אתא רב דימי א"ר יוחנן מקום שאין בו ד' על ד' מַותר לבני רה"ר ולבני רה"י לכתף עליו ובלבד שלא יחליפו ואביי התם בגבוה ג' אמר אביי מנא אמינא לה יי דאמר רב חמא בר גוריא אמר רב תוך הפתח צריך לחי אחר להתירו וכי תימא דאית ביה ד' על ד' והאמר רב חנין ° בר רבא אמר רב תוך הפתח אע"פ שאין בו ד' על ד' צריך לחי אחר להתירו ורבא ד התם דפתוח לכרמלית אבל לרה"ר מאי שרים יציבא בארעא וגיורא בשמי שמיא אין יי מצא מין את מינו י וניעור א"ל רב הונא בריה דרב יהושע לרבא ואת לא תסברא דבין לחיין אסור והאמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנו מבוי שרצפו בלחיין פחות פחות מד' באנו

למחלוקת רשב"ג ורבנן לרשב"ג דאמר אמרינן לבוד משתמש עד חודו הפנימי של לחי הפנימי לרבנו דאמרי לא אמרינו לבוד HHHHHH משתמש עד חודו הפנימי של חיצון אבל בין לחיין דכולי עלמא אסור ורבא התם נמי דפתוח לכרמלית אבל לרה"ר

מאי שרי יציבא בארעא וגיורא בשמי שמיא אין מצא מין את מינו וניעור

אפילו חשבת ליה מקום בפני עצמו בטל להכא ולהכא ושרי: כגבוה שלשה. דמינכרא אבל בין לחיים דלא מינכרא דוכתא אי שריית לטלטל התם אתי להחליף ולאפוקי לרשות הרבים: חוך הפחח. כגון מבוי שיש פלימין רחבים לפתחו מכאן ומכאן והן הן לחיים שלו לריך להעמיד לחי אחר מבחוץ אם ירצה להשתמש בין הפצימין: דאית בהו ארבעה. ברוחב הפצימין במשך המבוי דכל ד' רשות באנפי נפשיה היא וכרמלית היא ומדרבנן אסורה: לכרמלים. לבקעה דשייך ומצטרף למינו שחולה לו: יליבא. אזרחי: מלא. כרמלית שבין לחיים שלא היה בו שיעור כרמלית: אם מינו. שחולה לו: וניעור. נתחזק על ידי מינו וניעור משנתו שהיה בתחלה בטל אלל שאינו מינו. ודוגמתו בבכורות (ד' כב.) טומאה שבטלה וחזרה וניעורה: אבל פתוח לרשות הרבים שלא זה מינו ולא זה מינו ולכאן וכאן בטלה: ואם לא ססברא דבין לחיים. לר' יוחנן אסור: והאמר ר' יוחנן מבוי שרלפו בלחיים. במשך המבוי מראשו ללד סופו בשתים ושלש אמות: בפחום מארבעה. שאין בין לחי ללחי ד' אבל יש ביניהן ג': באנו למחלוקם רכן שמעון ורכנן. דאיפלגו לעיל במשלשה ועד ד' אי אמרינן לבוד או לא מאוחו מחלוקת אנו למידין שאף בהכשר מבוי זה יש מחלוקת ביניהן. ורבי יוחנן לא מפרש מילחיה והשתא קא מפרש רב הונא בריה דרב יהושע דעל כרחיך הא דקאמר רבי יוחנן דשייכא פלוגתא דרבן שמעון ורבנן הכא לא משכחת לה אלא בתשמיש שכנגד הלחיים דלרבן שמעון הוו כולהו כחד לחי ואין משתמש במבוי אלא עד חודו הפנימי של לחי הפנימי אבל משם ולחוץ הוי בין לחיים ואסור ולרבנן לא הוי כחד לחי ובלחי החיצון משתרי מבוי ומותר להשתמש בכל המבוי עד חודו הפנימי של חיצון דכנגד חיצון לחודיה הוי בין לחיים. אלמא לרבי יוחנן בין לחיים אסור דאי בין לחיים לרבי יוחנן מותר מאי שייכא פלוגמייהו דרבן שמעון ורבנן להכא בין האו כולהו כחד בין לא הוו כולהו כחד כנגד כולם הוא משתמש:

א) [לקמן יד.], ב) [לקמן יד. מו: עו. פו: סוכה כב.], ג) וסוכה טו:ן, ד) ובערוך ערך גד ב' גרים גוד], ס) שבת ח: לקמן עו. פה: ... שבת פו. מלו: ו) ובשבת אימא רב חמא בר גוריא], ה) [יומא מו. ב"ק מב.ז. ט) ע"ו עג. בכורות לנג. כג., י) [עי' רש"י בע"ו עג. בד"ה מנא האריך לפרש מלה זוז. כ) בס"ח: בסוכה. לשנוי' דרבא סבר משך מבוי בד' וכן הוה מלי לאוקמא פלוגתא בשרלפ' עד סוף המבוי לרשב"ג דאמר לבוד לא הוי נראה מבפנים [מ"י], בי' רש"ל במשך ד' או ברחבים ד'.

7

מבוי

גליון הש"ם גמ' א"ל פוק תני לברא. שבת דף קו ע"א בינה דף יב ע"ב יומא דף מג ע"ב:

> לעזי רש"י .ועפוש"ט אפש"ט.

מוסף רש"י

פוק תני לברא. דטעות הוא (סנהדרין סב.). מקום שאין בו ד' על ד'. רוחנ יעומד בין רה"י לרה"ר. ייש לו היכר כגון גבוה מן ד׳ היה נהרא רשות לעלמו והוי כרמלית ואסור לכאן ולכאן, אבל עכשיו נקרא מקום פטור ומותר לכאן ילכאן לכתף עליו משאר שלהן (לקמן עה). ובלבד שלא יחליפו. דרכנן שרא יחדיפו. דוכק היא, דאילו חיובא ליכא, דבעינן עקירה מרשות זו לרשות זו, והכח מרה"י גמורה יכנחה למקום פטור, ועקירה ממקום פטור והנחה לרה"ר גמורה (שם). תוך הפתח. של מבוי דהיינו רחב האסחופה שבת ט.). צריך לחי אחר להתירו. שהלמי המתיר את המבוי סתמיה הלחי אלא מחודו הפנימי שם). מצא מין את מינו רביעור. כלומר נתחזק וניתוסף איסורו, ולשון ניעור כאיש אשר יעור משנתו, כמו הניעור בלילה. יכל היכא דתנא מצא מין את מינו וניעור היינו פירושה, ויש שמפרשין נוער ונדבק ונתחוק, וא"כ נוער מיבעי ליה (ע"ז עג.).

כב

מותר.